

Derivera med produktregeln:

$$y'_p(t) = \underline{Ae^{-t}} - \underline{Ate^{-t}}$$

$$y''_p(t) = \underline{-Ae^{-t}} - \underline{(Ae^{-t} - Ate^{-t})}$$
$$= -2Ae^{-t} + Ate^{-t}$$

Sätt in i $y'' - y' - 2y = 12e^{-t}$

och dividera båda led med e^{-t} :

$$-2Ae^{-t} + Ate^{-t} - (Ae^{-t} - Ate^{-t}) - 2Ate^{-t} = 12e^{-t}$$

$$\Rightarrow -2A + At - A + At - 2At = 12$$

$$\Rightarrow -3A = 12 \Rightarrow A = -4 \quad \text{Voilà!}$$

Slutsats $y_p(t) = Ate^{-t} = -4te^{-t}$

Svar $y(t) = y_h(t) + y_p(t)$
 $= Ce^{-t} + De^{2t} - 4te^{-t}$

Tillämpningar av derivator

Växande & avtagande funktioner

Sats Låt f vara kontinuerlig och deriverbar på ett intervall I .

Om $f'(x) > 0 \quad \forall x \in I$, är f strängt växande på I .

Om $f'(x) < 0 \quad \forall x \in I$, är f strängt avtagande på I .

2020.06.03 #3 $f(x) = \frac{x}{\sqrt{x^4 + 1}}$ #KTH

Bestäm de intervall där f är strängt växande resp. avtagande.

Lösning Steg 1 Derivera f med

kvotregeln: $\left(\frac{F}{G}\right)' = \frac{F'G - FG'}{G^2}$

Läxa Derivera och få

$$f'(x) = \frac{1 - x^4}{(1 + x^4)^{3/2}}$$

Steg 2 Bestäm alla stationära (synonym: kritiska) punkter till f , dvs. x -värden där $f'(x) = 0$:

$$\frac{1-x^4}{(1+x^4)^{3/2}} = 0 \Rightarrow 1-x^4 = 0$$

$$\Rightarrow x^4 = 1$$

$$\Rightarrow x^4 = 1$$

$$\Rightarrow x_1 = -1$$

$$x_2 = 1$$

valfria
x-värden

Step 3 Teckentabell: Tag 3 testpunkter:
kritiska punkter

x	-2	-1	0	1	2	
$f'(x)$	-	0	+	0	-	$f'(0) = 1 > 0$ $f'(2) < 0$
$f(x)$	↓		↗		↓	$f'(-2) < 0$

Svar f är

alt. $(-1, 1)$

strängt växande på $[-1, 1]$

strängt avtagande på $(-\infty, -1]$

resp. $[1, \infty)$

alt. $(1, \infty)$

